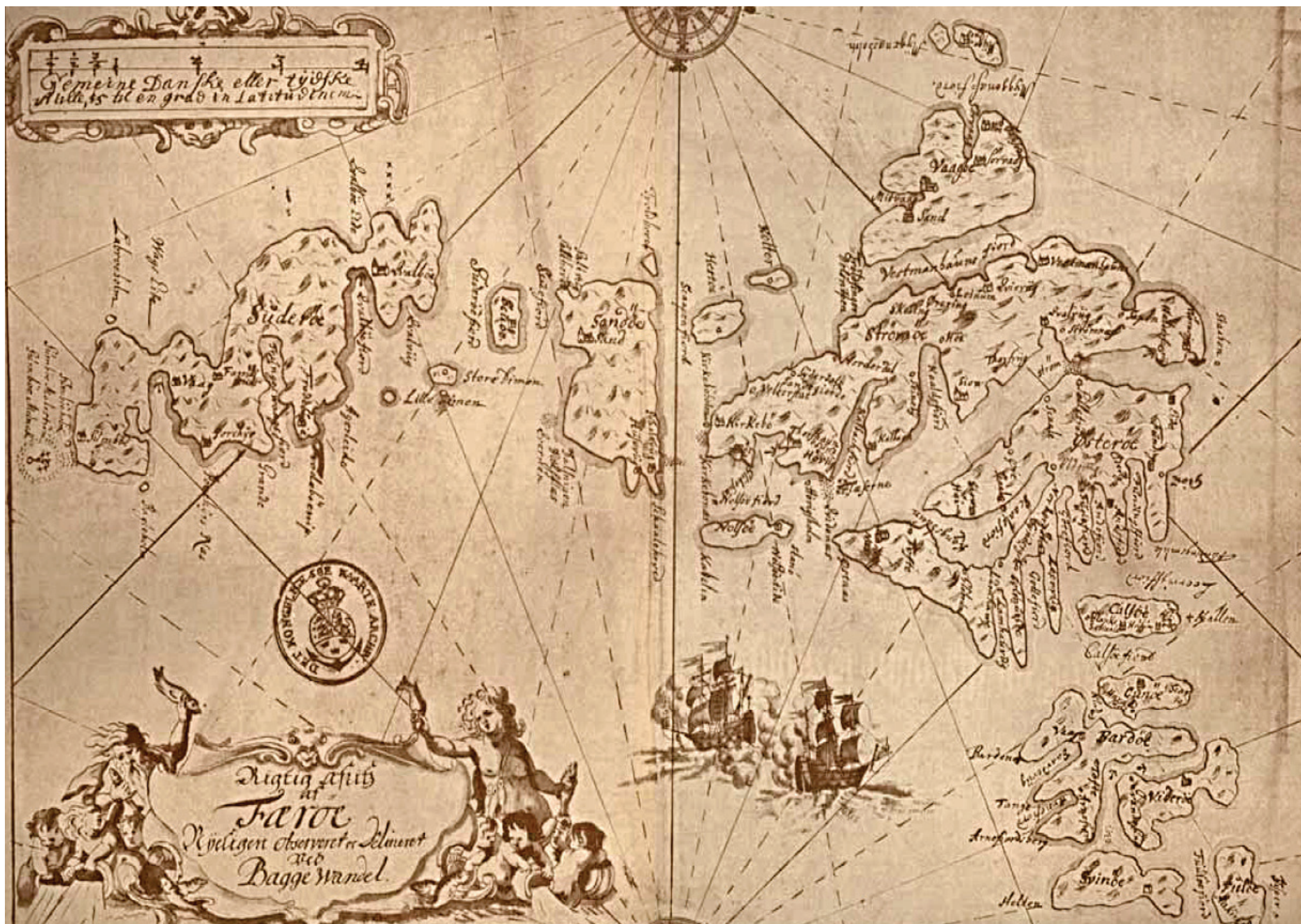

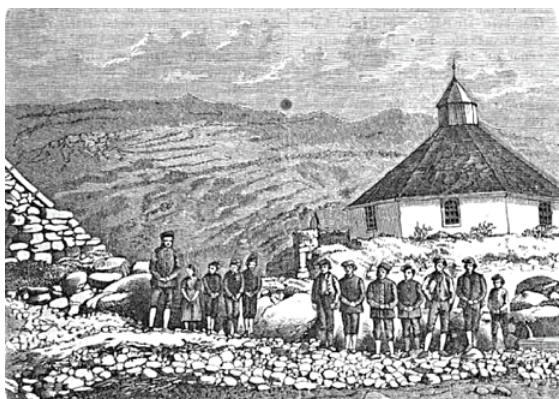
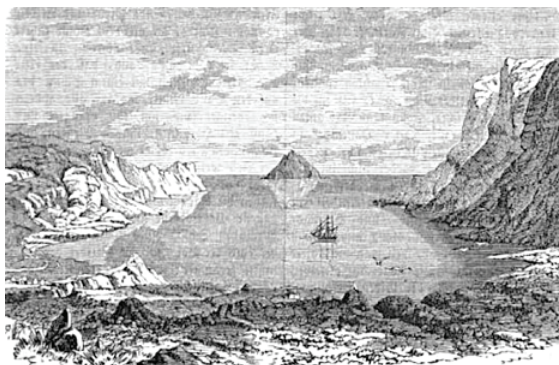

okkum í mun til hini. Í 19indi öld varð ein serlig sjálvsmynd skapt og í hesi sjálvsmynd spældu m.a. bókmentir og mentan ein nýggjan leiklut. Føroyska sjálvsmyndin kom soleiðis ikki úr ongum, men var ávirkað av ímyndum, ið framkomu av føroyingum og tí føroyska, tað gjørdist t.d. týðandi at kunna ímynda landið og landslagið sum nakað tjóðskaparligt har ikonografiskir formar vóru brúktir. Landslagsmyndir komu at tengja tjóðskap saman við hetta at skapa ein samleika.

Eksotiski føroyingurin

Hóast ferðandi í 19indu öld høvdu jaligar ímyndir av føroyingum, so sóu tey fólk ið sum okkurt eksotisk. Her siggja vit eina glorifisering av fólki sum man helt livdu ósek, rein ella autentisk liv nær náttúruni. Men enn var Evropa í miðuni av modernitetinum og stóð fyrri framburði og siðmenning, meðan onnur kundu umboða eina eldri – og kanska mista – ímynd av hvussu alt var áðrenn modernitetin. Tað ekotiska er tí ein eurosentrisk ímynd.

Náttúran varð eisini romantiserað, meðan ferðandi og føroyingar sjálvir høvdu eina milda ella týðuliga andstygð fyrri høvudstaðinum Tórshavn, ið skjótt víst tekin um modernað liv. Tað var hetta sum ikki var í trá við eksotismuna hjá teimum ferðandi. Enn er tað soleiðis nakað sum enn ger seg galdandi tá DR sendir eina sending um Føroyar kallað Horisont í 2013, ið kom at øsa føroyingar tí eitt nú Havnin ikki var við. Skotin Robert Chambers tók til í 1856 um havnarfólk: »...kvinnur og børn sum lúra eftir okkum gjøgnum hurðar eru sera ódámilig at líta at. (...)«. Lukturin av fisku, deyðum hvalum í teimum smølu gøtunum í Havn. Harbalda livið í roykfyltum húsum í smáum bygdum gjørdi at ferðahøvundar høvdu torført við at fóta sær sosialt mangan.

Gloymda landið

Føroyar fekk eina ímynd sum nærur farið í gloymaskuna. Tað var hendan eksotisman, ið spakuliga kom at loypa inn í føroysku sjálvsmyndina.

Enski designarin og høvundin William Morris kom t.d. til Føroyar í 1871, har hann tók til: »Eg helt tað vera (...) meiri fjarskotið og melankolskt enn eg kann siga frá!« Við at hálova ímyndini av tí sum var »afturstandandi« ella »seinkað«, komu bæði Morris og tey sunnan at romantisera eina mentan av »livandi fossilum« sum livdu í vøkrum landsløgum. Tað var einamest henda ímyndin (um ikki beinleiðis frá Morris), ið fólkinu í Norði og í Føroyum komu at brúka

í teirra egnu sjálvsmyndum. Føroyska sjálvsmyndin var soleiðis skapt av at brúka eina evrosentriska romantisering av at vera ein sokallaður tíðarlummi – eitt land ella eitt »Shire« uttanafyrir tíð og modernitet. Soleiðis fingur Føroyar eina ímynd, ið vit kundu brúka til at lokka onnur at vitja okkum. Eksotisman gjørdist til sjálveksotismu. Sjálveksotiski tankin er enn ein sterkur partur av okkara sjálvsmynd, list og mentan.

»Postkort Føroyar«

Tað sum modernaðir nation-branding serfrøðingurar siga er føroyskt visir seg ofta meinlíkt ímyndunum, ið ferðandi í 19indu öld komu fram við, her hava tey bara sett listafólk út í náttúruna. Vit siggja enn romantiska sambandið millum ímyndina av náttúruni og samleikanum hjá føroyingum. Í øðrum lýsingum siga tey Føroyar vera »órørdar av tíðini«. Sjálveksotiska ímyndin sær ósek, út, men hon er eisini skaðilig fyrri okkum, tí hon fastheldur okkum sum afturstandandi, serliga tí modernaðu Føroyar eru alt annað, men eitt lítið spennandi, modernað, hipt og smart land sum hevur alt hvat man kann droyma um av t.d. mentan, mati og rokkónleiki.

